

THE
MASTERMIND

Droguri.
Imperiul.
Crimă.
Trădare.

Traducere din engleză de
Adina Avramescu

EVAN RATLIFF

 Narator

POVESTI
REALĂ,
BINE
SCRISE

Titlul și subtitlul originale: *THE MASTERMIND: Drugs. Empire. Murder. Betrayal.*
Autor: Evan Ratliff

Copyright © 2019 by Evan Ratliff

© Publica, 2019, pentru ediția în limba română

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această carte nu poate fi reproducă sau difuzată în orice formă sau prin orice mijloace, scris, foto sau video, exceptând cazul unor scurte citate sau recenzii, fără acordul scris din partea editorului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Ratliff, Evan

The Mastermind : Droguri. Imperiu. Crimă. Trădare. / Evan Ratliff ; trad. de Adina

Avramescu. - București : Publica, 2019

ISBN 978-606-722-369-9

L. Avramescu, Adina (trad.)

070

NARATOR este o marcă înregistrată a editurii PUBLICA

EDITORI: Cătălin Muraru, Silviu Dragomir

DESIGN: Alexe Popescu

REDACTOR: Roxana Aneculăescu

CORECTOR: Paula Rotaru

DTP: Dragoș Tudor

Cuprins

<i>nota autorului</i>	13
<i>prolog</i>	15
<i>partea I Inceputuri</i>	
<i>unu</i>	
DETECTIVII	39
<i>doi</i>	
FARMACISTUL. DOCTORUL	55
<i>trei</i>	
REPORTERUL	65
<i>patru</i>	
ANGAJAȚII	77
<i>cinci</i>	
DETECTIVII	87
<i>sase</i>	
MERCENARI	99
<i>sapte</i>	
CREIERUL	115

<i>opt</i>			
REPORTERUL	133	<i>douăzeci și unu</i>	
<i>nouă</i>		FARMACISTUL DOCTORUL	305
ANGAJAȚII	147	<i>douăzeci și doi</i>	
<i>partea a II-a</i> Pioni și regi		MERCENARII	311
<i>zece</i>			
DETECTIVII	161	<i>partea a III-a</i> Sfârșitul jocului	
<i>unsprezece</i>		<i>douăzeci și trei</i>	
MERCENARII	169	CREIERUL OPERAȚIUNII	323
<i>doisprezece</i>		<i>douăzeci și patru</i>	
DOCTORUL FARMACISTUL	189	DETECTIVII	329
<i>treisprezece</i>		<i>douăzeci și cinci</i>	
ANGAJAȚII	195	CĂRTIJA	341
<i>paisprezece</i>		<i>douăzeci și șase</i>	
REPORTERUL	203	DETECTIVII	351
<i>cincisprezece</i>		<i>douăzeci și șapte</i>	
NAVA	223	CĂRTIJA	363
<i>șaisprezece</i>		<i>douăzeci și opt</i>	
MERCENARII	229	DETECTIVII	379
<i>șaptesprezece</i>		<i>douăzeci și nouă</i>	
DETECTIVII	251	OPERAȚIUNI-CAPCANĂ	389
<i>optsprezece</i>		<i>treizeci</i>	
REPORTERUL	259	DETECTIVIL ANGAȚII FARMACISTUL MERCENARII.	
<i>nouăsprezece</i>		REPORTERUL	411
MERCENARII ANGAȚII	271	<i>treizeci și unu</i>	
<i>douăzeci</i>		CREIERUL	429
DETECTIVII	291	<i>treizeci și doi</i>	
		PROCESUL	447
		<i>treizeci și trei</i>	
		DETECTIVIL REPORTERUL CĂRTIJA	467

<i>epilog</i>	489
<i>mulțumiri</i>	513
<i>note</i>	519

Pentru Bill Goggins (1963-2006)

Oamenii buni sunt ușor de guvernat. Foarte ușor. Cei răi nu pot fi guvernați deloc. Sau dacă au putut fi, eu nu am auzit niciodată de un asemenea lucru.

Cormac McCarthy, *No country for old men*

procedurile legale legate de aceste evenimente. În alte cazuri, am prezentat anumiți jucători minori, printre care câțiva polițiști sau membri ai familiei, care au avut legătură cu evenimentele doar prin natura profesiei lor sau prin legăturile cu personaje mai importante.

Fiecare individ din această carte este real. Evenimentele descrise de ei au avut loc.

prolog

2012... *Puzzle-ul*

MONROVIA, LIBERIA
26 septembrie 2012

Într-o după-amiază mohorâtă, trei bărbați intră într-o cameră de hotel modestă, pentru o întâlnire de afaceri a cărei pregătire a durat luni întregi. Doi sunt albi: un sud-african cu burtă și adjuncțul său european atletic. Celălalt, cu părul negru și burduhănos la rândul său, este columbian, sau cel puțin aşa spune el. Hotelul se află în capitala liberiană, pe coasta Africii de Vest, lângă Oceanul Atlantic, dar ar putea fi în multe alte locuri din lume. Cei trei se ocupă cu droguri și arme, iar droguri și arme sunt peste tot. Își strâng mâinile, dau din cap în semn de salut și încep să vorbească în limbajul eliptic, dar familiar, al persoanelor care cunosc jargonul unei tranzacții. Sunt precauți, dar nu suficient. Iar acest lucru este demonstrat de existența unei camere de luat vederi.

— Îmi dau seama de ce ai ales acest loc, spune sud-africanul¹, lăsându-se cu toată greutatea pe o canapea de piele maro lipită de perete. Pentru că este haotic. Din căte am văzut, ar trebui să fie ușor să intri și să ieși.

Numele său este Paul, și, dacă ai o ureche antrenată, accentul său te duce cu gândul nu numai la Africa de Sud, dar și la patria sa natală, Zimbabwe, unde a trăit până la adolescență. La aproape 40 de ani, firele de păr care i-au mai rămas după ce s-a ras pe cap sunt aproape albe. Arată ca un turist la mare care s-a aranjat pentru a lua cina în oraș, cu un tricou polo albastru lălăi și o pereche de pantaloni scurți kaki. Hainele lui nu se potrivesc deloc cu aria influenței lui internaționale și nici cu afacerea pe care să o încheie cu un om despre care crede că este șeful unui cartel de droguri sud-american.

— Foarte ușor, răspunde columbianul, căruia Paul i se adresează doar cu numele de Pepe.

În înregistrarea video a întâlnirii, Pepe stă pe o altă canapea, în afara razei de acțiune a camerei video. Se aude doar vocea sa, cum vorbește într-o engleză fluentă, chiar dacă are un accent puternic.

— Foarte puțini oameni, nu prea mulți ochi. Pare locul potrivit.

— Credemă - cum ziceai că te cheamă?

— Paul.

— Paul, credemă, este locul potrivit. Sunt aici deja de ceva vreme. și întotdeauna, eu și organizația mea alegem locuri ca acea. Înainte de toate, pentru corupție. Aici totul e de vânzare. Totul. Nu trebuie decât să-mi spui ce vrei.

— Îhm, este un loc sigur, spune Paul. Dacă apare vreo problemă aici, poți să o rezolvi. Înțeleg genul asta de loc.

— Totul este ușor aici. Doar dai din mâna în mâna, bum, bum, bum, înțelegi, spune Pepe, râzând. Ei bine, mulțumită omului asta al vostru, ne întâlnim acum.

Arată cu mâna către al treilea bărbat din încăpere, angajatul european al lui Paul cunoscut sub numele de Jack. El este cel care a stabilit inițial legătura dintre Paul și Pepe.²

Afacerea pe care a intermediat-o Jack a fost atât de complexă încât, când l-am întâlnit la mulți ani după aceea, a trebuit să mi-o explice în detaliu de câteva ori. Columbienii, care comercializează în special cocaină produsă în propria lor țară, caută să-și extindă afacerile pentru a include metamfetamina, pe care vor să o producă în Liberia și să o distribuie în Statele Unite și Europa. Paul, un programator care își conduce propriul cartel din Filipine, va furniza materialele necesare construirii laboratoarelor columbienilor pentru metamfetamină: substanțele necesare, rețetele pentru transformarea lor în metamfetamină și o cameră controlată în care să le sintetizeze pe toate. În timp ce se vor construi laboratoarele, Paul a fost de acord, de asemenea, să-i vândă lui Pepe depozitul lui de metamfetamină, în schimbul unei cantități echivalente de cocaină la prețul pieței.

După luni întregi de discuții, Jack l-a rugat pe Paul să se ducă până în Liberia și să se întâlnească cu noul său asociat, „de la șef la șef”, pentru a încheia afacerea.

— Așadar, cu ce vrei să începi? spune Pepe. Prima pe listă este camera controlată.

Paul îi spune că elementele de care are nevoie pentru a construi sunt deja pe drum, cu vaporul.

— Dacă ai vreo problemă, trimiți niște oameni să le asambleze uite așa! zice el și pocnește din degete.

— N-ar trebui să avem probleme. Am oamenii mei aici, chimistul meu.

— Pentru a te despăgubi pentru întârzieri, îți vom returna banii când vom începe să facem afaceri.

— Paul, nu trebuie să mă despăgubești pentru nimic. Paul face un gest de respingere cu mâna.

— Ne pare rău că a durat atât de mult.

— Așa sunt afacerile, spune Pepe. Nu trebuie să despăgubim, trebuie doar să facem afaceri. Iar asta înseamnă bani.

Pepe trece la cea de-a doua parte a înțelegerii: cocaina sa de origine columbiană pentru metamfetamina lui Paul, din care i-a trimis o moștră de la baza lui din Filipine.

— Dă-mi voie să-ți pun o întrebare, spune Pepe.

— Desigur.

— Tu nu ești filipinez. De ce ai ales atunci Filipine?

— Din același motiv pentru care voi vă aflați în Liberia. În esență, Asia este cel mai bun loc care ne permite să expediem mărfuri unde vrem. Iar Filipine are cea mai bună poziție geografică din Asia. și este, de asemenea, un loc sărac. Situația nu este la fel de rea ca aici, dar chiar și așa putem să ne rezolvăm problemele.

— Îți fabrici marfa în Filipine? spune Pepe.

— De fapt, în momentul asta o producem în Filipine și mai cumpărăm și de la chinezi. O luăm din Coreea de Nord. Ca atare, calitatea pe care ai văzut-o e foarte bună.

— Nu este doar foarte bună. Este incredibilă.

— Îhm.

— Aveam de gând să-ți spun despre asta mai târziu, dar acum, că ai pomenit: marfa asta este a dracului de bună.

— Este produsă de nord-coreeni, spune Paul. O luăm de la chinezi, care o iau la rândul lor de la nord-coreeni.

— Așadar, produsul meu va fi la fel, cantitatea pe care o să cumpăr de la voi?

— La fel. Exact la fel, încuviințează Paul. Știu că vrei cea mai bună calitate pentru piața ta.

— Da, pentru că știți, probabil, că unii dintre cei mai buni clienți sunt americanii.

— Pe primul loc.

— Sunt pe primul loc. Sunt dați dracului – vor să aibă de toate acolo. Nu știu care este cuvântul în spaniolă. *Consumistas*. Consumiști?

— Consumatori! strigă Jack, fără să fie surprins de camera video.

— Da, cumpără totul și nu se opresc niciodată, spune Paul.

— Așadar, tot ce trimit este pentru America, zice Pepe. Credeți-mă, când am adus asta, toată lumea mi-a cerut. Toată lumea.

Paul și Pepe iau în considerare diferite modalități de plată. Mai întâi, vor da cocaină în schimbul metamfetaminei. După aceea, Paul spune că i-ar plăcea să fie plătit în aur sau diamante. Dacă va fi nevoie să facă transferuri bancare, el lucrează în principal cu băncile din China și Hong Kong, deși simte nevoia să-i avertizeze.

— Tocmai ce ne-au fost blocate douăzeci de milioane de dolari în Hong Kong, din cauza unor tâmpenii, spune el. Trebuie să fii precaut. Situația se înrăutățește din cauză că americanilor le place să controleze totul. Așa că sunt și acolo și fac o mulțime de probleme.

— Să-i ia naiba pe americani, spune Pepe. Americanii, să cum spui tu, cred că pot să controleze totul, dar nu pot. Nu este imposibil, dar nu pot. Trebuie să fim foarte atenți.

Discută despre metode de livrare și despre câte kilograme din fiecare drog pot muta într-o lună. Paul deține nave care încarcă deja marfă din America de Sud și călătoresc spre Asia, dar preferă mai mult să lucreze în Africa, un teritoriu pe care-l cunoaște bine. Clienții lui se află în Australia, Thailanda și China.

— Nu ne băgăm în America pentru moment, spune el.

— De ce nu?

— De fapt, noi vindem pastile în Statele Unite, spune Paul. Americanii ăștia sunt dați naibii, au un apetit pentru orice. Nu se vor opri din cumpărăt.

Într-adevăr, Paul a devenit bogat, fabulos de bogat, vânzând americanilor zeci de milioane de analgezice – din cele care se dau pe rețetă – pe internet, vreme de aproape un deceniu. Dar, spre deosebire de organizația lui Pepe,

Paul evită cu mare atenție să transporte droguri precum metamfetamină în Statele Unite.

— Creezi prea multă agitație, spune Paul.

Spre sfârșitul întâlnirii, Paul lasă să se întrevadă priceperea sa tehnică, oferindu-se să-i trimită lui Pepe telefoane mobile pe care le-a dotat cu software de criptare pentru a permite celor două organizații să comunice în siguranță. Îi spune lui Pepe că poate să scoată din Iran orice arme de care ar avea nevoie, mai ales dacă primește ajutorul unui general liberian, pentru ca tranzacția să pară oficială. Apoi face o pauză, pentru a reflecta.

— Crede-mă, nu vei găsi un partener mai bun, spune el, adăugând că-și ține organizația sub control. Un lucru le spun oamenilor mei, mă rog, tuturor celor cu care am de-a face: „Să nu vă pună naiba să furați”! Înțelegi ce spun? E singurul lucru care mă scoate din sărite.

Mai devreme, le povestise despre un angajat care furase cinci milioane de dolari de la el, după care începuse să se plimbe cu un Lamborghini prin Manila și să cumpere iubitelor lui genți de firmă și coliere cu diamante. Acel angajat nu mai este de mult o problemă, le-a spus el.

— A fost transferat, ca să zicem aşa.

Paul mai are câteva sfaturi pe linie de management:

— Nu fura, repetă el, și nu-ți da drumul la gură în prezența celor de la guvern. Dacă ești prins făcând ceva, nu uita: ține-ți gura închisă. Sunt convins că ai avut asemenea indivizi care – face o mișcare ca și cum ar manevra o păpușă guralivă – devin speriați în închisoare și apoi încep să credă că cei de la guvern o să-i ajute. Ei cred că ăștia sunt cei mai buni prieteni ai lor. Sunt sigur că ai trecut prin asta, nu-i aşa?

— Asta se întâmplă doar în filme, spune Pepe.

— Nenorocările ăștia dau din gură. Cazi la înțelegere, dar ce se va întâmpla când o să ieși? Creezi că o să te dăm

uitării? Își lovește palmele una de celalătă. Dacă ai o problemă, noi te ajutăm. Dacă familia ta are o problemă, noi o ajutăm. Nimici nu va avea probleme. Nu trebuie decât să respecti aceste reguli, suntem foarte categorici în privința lor. Așa că-ți spun, facem afaceri, trebuie să ai încredere în mine sătă la sătă. Îți vom livra marfa. Sătă la sătă.

— Asta e o afacere pe încredere, spune Pepe, înainte ca cei trei bărbați să se ridice și să-și strângă mâinile. Exact asta urmează să facem.

În lunile de dinainte și de după întâlnirea dintre Paul și Pepe, o serie de evenimente ciudate au avut loc în diferite părți ale globului – care păreau să nu aibă legătură unul cu celălalt. Spun „păreau” ca și cum nimeni din afară nu le urmărea deloc. Într-adevăr, la acea dată, nimeni nu le urmărea, nici măcar eu. Și chiar dacă acest lucru s-ar fi întâmplat, aceste incidente, aşa cum au ajuns ele să fie văzute de public, nu păreau să fie legate unele de celealte. Asemenea unor elemente dintr-un puzzle, ele erau incomprehensibile în absența unei înțelegeri a întregii imagini. Avea să treacă un an înainte ca eu să mă opresc asupra unuia dintre aceste elemente pentru a-l examina și încă alți câțiva pentru a înțelege imaginea scoasă la iveală de toate aceste elemente puse la un loc.

În martie 2012, cu șase luni înainte de întâlnirea lui Paul cu Pepe din Liberia, câțiva agenți de la DEA au intrat într-o mică farmacie³ de pe Main Street din orașul Oshkosh, statul Wisconsin. Erau înarmați cu mandate de percheziție care-l vizau pe proprietarul acesteia, un bărbat de 82 de ani pe nume Charles Schultz. Un stâlp al comunității locale vreme de patru decenii, Schultz fusese acuzat de prescrierea a peste 700 000 de rețete ilegale pentru analgezice⁴ din spatele celor două farmacii ale sale. În schimb, au calculat

agenții, primise peste 27 de milioane de dolari prin transferuri electronice dintr-un cont bancar misterios din Hong Kong.

O lună mai târziu, ofițeri de la Oficiul pentru Combaterea Criminalității Organizate și a Triadei din Hong Kong au făcut un raid la un depozit din Tsuen Wan, un cartier din nordul orașului. Înăuntru, ei au descoperit⁵ 20 de tone de azotat de amoniu, ambalat în 1 000 de saci și etichetat în mod fals ca clorură de sodiu. Era o cantitate suficientă pentru a fabrica un explozibil de zece ori mai puternic decât cel folosit în atacul din Oklahoma City. Pe actul de închiriere a depozitului, au găsit numele unui cetățean israeliano-australian⁶, fost membru al unei diviziile de elită a armatei israeliene. Când au percheziționat biroul și apartamentul bărbatului, au găsit documente ce dovedeau existența a două depozite de droguri, chitanțe pentru zeci de milioane de dolari în lingouri de aur și indicații scrise de mâna⁷ pentru o întâlnire în Buenaventura, Columbia, cu un bărbat numit „Don Lucho” – șeful unuia dintre cele mai mari carteluri de cocaină din lume.

Apoi, în noiembrie, doi bărbați care pescuiau cu harponul în Tonga⁸, plonjând în apă de pe un recif, au dat peste o barcă cu vele avariată, care avea la bord un cadavr în descompunere. Autoritățile locale au descoperit că peretii cabinei era căptușiti cu 204 cărămizi de cocaină⁹, impachetate foarte atent în plastic maro și care valorau peste 90 de milioane de dolari pe străzile din Australia, unde, suspectau ei, urmau să ajungă.

La începutul lui decembrie, la o distanță de aproape 500 de kilometri în direcția nord-est, Edward Snowden, un colaborator tehnic al Agenției Naționale de Securitate¹⁰,

a organizat o adunare de fani ai criptografiei¹¹ în camera din spate a unui magazin dintr-un *strip mall* din Honolulu. După ce s-au adunat în jur de douăzeci și ceva de oameni, el și-a conectat laptopul la un proiecto și a început să facă prezentarea unui program gratuit numit TrueCrypt. Era, potrivit lui, cel mai sigur software de criptare a hard-drive-ului unui laptop, protejându-l de ochii curioși ai guvernatorilor. Foarte puține lucruri se știau despre oamenii din spatele programului TrueCrypt, avertizat el; programatorii care l-au creat erau anonimi. Însă Snowden mai știa un lucru despre TrueCrypt pe care nu era pregătit încă să-l dezvăluie: furase documente de la NSA care demonstrau că agenția nu putea să-l spargă.¹²

Mai târziu, când m-am apucat să investighez această serie de evenimente, ele s-au dovedit pe cât de tentante, pe atât de greu de descifrat. Apoi, reanalizându-le, fiecare dintre ele mi-a apărut asemenea unui mesaj dintr-o realitate paralelă cu care puțini dintre noi avem de-a face în mod direct. În acea lume, aveam să aflu, un strălucit programator software din Africa de Sud, realizat prin propriile puteri, a putut să construiască de unul singur o companie distopică ce rivalizează cu giganții tehnologiei din prezent. Prin creația sa, un startup online care vindea pastile de sute de milioane de dolari clienților americanii, avea să devină unul dintre cei care contribuiau cel mai mult la epidemia în plină dezvoltare de analgezice și cel mai de succes cyber-infractor din istorie. El și-a folosit această avere pentru a pune bazele unui imperiu infracțional extins, satisfăcându-și astfel apetitul aparent insățabil pentru acțiuni clandestine și ilegale. Ambiția sa pentru avuție și putere a depășit hotarele internetului și a intrat pe tărâmul crimelor. „Aria comportamentului său infracțional”, după cum avea să spună mai târziu un procuror federal american, „este pur și simplu uluitoare”.¹³

* National Security Agency – NSA (n.t.).

În lumea paralelă pe care a ajuns să o ocupe, totul era de vânzare, dacă știai ce să oferi și cui. Metamfetamină pură produsă în Coreea de Nord. Iahturi construite pentru a scăpa de Paza de Coastă. Protecția poliției și favoruri din partea judecătorilor. Lăzi de arme militare. Avioane particulare încărcate cu aur. Sisteme de teleghidare a rachetelor. Sisteme de criptare care nu pot fi sparte. Miliții africane. Explozibili. Răpiri. Tortură. Crime. Foști soldați din Statele Unite, Marea Britanie și din alte părți, care nimeriseră pe tărâmul tenebros al contractelor de securitate globală, puteau să se reinventeze ca mercenari plătiți. Managerii unor call centeruri din Tel Aviv se puteau trezi într-o bună zi traficanți de arme. Doctorii de familie se puteau transforma în complici ai unui cartel de droguri internațional cu un simplu clic pe un buton.

Această lume stă ascunsă dincolo de percepția noastră de zi cu zi, în ungherile întunecate ale internetului pe care nu le vizităm niciodată, în porturile înecate în tăcere în care vapoarele intră la ceas de noapte, în camera din spate a unei clinici de pe strada noastră. Evenimentele din 2012 – după cum am descoperit eu – erau pur și simplu marginile acelei lumi care pătrundea în lumea noastră. Și am ajuns să înțeleg cum oameni obișnuiți pot să facă un pas – ambiguu din punct de vedere moral – peste granița dintre ele, și apoi un al doilea și un al treilea, până când se trezesc brusc cu polițiști sau asasini la ușa lor.

A existat o piesă a acestui puzzle pe care nu o voi putea uita niciodată.

La ora 6.30, în dimineața zilei de 13 februarie 2012, Jeremy Jimena, un gunoier din Filipine, tocmai își începea tura.¹³ Împreună cu șoferul, a mers pe ruta lor obișnuită din Taytay, un oraș industrial aflat la o oră de mers cu mașina la est de Manila. Plouase aproape toată noaptea,

iar în timp ce întorceau spre Paseo Monte Carlo, o stradă neluminată, a început să cadă un fel de burniță. Prima lor oprire a fost un loc vacant mare acoperit de mici arbuști, un covor verde de viață-de-vie și bananieri din loc în loc.

Câmpul nu era un loc de colectare oficial, însă localnicii aruncau adesea gunoil acolo, astfel că lucrătorii de la salubritate îl adăugaseră în mod informal la ruta lor. În acea dimineață era un morman mic de gunoi care se revărsa pe stradă: două pungi mari umplute cu deșeuri și o cuvertură de pat făcută sul care părea foarte umflată. Jimena, un bărbat scund cu un păr sărmos și negru ca tăciunele și o mustăță subțire, s-a dat jos din camion și s-a apropiat de mormantul de gunoi. Când s-a aplecat și a apucat marginea umedă a păturii, a văzut că din ea ieșea un picior de femeie.

A aruncat pătura și a luat-o la goană, strigând la șofer, iar cei doi bărbăți au abandonat camionul și au alergat către sediul municipal. Au vorbit cu șeful securității locale despre ce găsiseră, iar acesta a chemat poliția. Jimena s-a reîntors pe ruta sa într-o stare de confuzie.

El nu a vorbit cu poliția și nu a aflat niciodată cine era femeia. Când l-am întâlnit, patru ani mai târziu, nu i-am spus ce știam: că numele ei era Catherine Lee și că fusese un agent imobiliar de succes, căsătorită și cu un copil. Că fusese împușcată sub fiecare ochi cu un pistol de calibru 22 mm, înfășurată în pătură și aruncată dintr-o furgonetă. Că moartea ei avea legătură cu un farmacist din Oshkosh, Wisconsin, cu o percheziție a unui depozit din Hong Kong și cu o barcă avariată din Tonga.

Oricum, Jimena nu părea să cunoască aceste detalii și își dorea doar să uite ce se întâmplase. Patru ani, mi-a spus, o visase în fiecare noapte. Pe femeia înfășurată în pătură. Uneori, îl ruga să o ajute. Alteori, împărtășea.

Mi-a trebuit multă vreme pentru a înțelege că o bună parte din jurnalismul de investigație înseamnă să aștepți.